

Niet alle mensen met autisme lukt het om volledig mee te draaien en dat is zonde

[Lees 145 reacties](#)

06 apr 2022 om 21:19

Mensen met autisme lopen bovengemiddeld vaak vast in het leven. Op jonge leeftijd is er niet altijd passend onderwijs en niet iedere volwassene lukt het om een baan te vinden. Zonde, zeggen experts. Daarom willen ze in de Autismeweek (tot en met 9 april) aandacht voor wat er allemaal wél mogelijk is.

Door: Sanne Wolters

Een derde van de kinderen die (tijdelijk) niet naar school gaat, 27.000 in totaal, heeft autisme. Ruim de helft van de mensen met autisme maakt zijn vervolgopleiding niet af. Deze cijfers zijn afkomstig uit een rapport van Vanuit Autisme Bekeken (VAB). Ook doen mensen met autisme vaker een (al dan niet geslaagde) poging tot zelfdoding, blijkt uit cijfers van de Nederlandse Vereniging voor Autisme (NVA).

Suzanne Agterberg maakt zich al jaren zorgen. Agterberg is autismspecialist, auteur en ontwikkelaar van methodieken voor jongeren met autisme. "Het meest schokkende cijfer vind ik dat bijna 70 procent van de volwassenen met autisme werk niet als hoofdkomen heeft. Terwijl er onder deze groep veel mensen zitten met een gemiddelde tot hoge intelligentie en goede kwaliteiten."

Meer aandacht voor zelfkennis

Deze groep strandt nog te vaak en dat komt volgens Agterberg onder meer doordat ze zichzelf nooit goed hebben leren kennen. "Ze hebben meestal te horen gekregen dat ze een stoornis hebben en zich moeten aanpassen. Daarnaast is er een eenduidig beeld van autisme waarin ze zich niet altijd herkennen. Daardoor voelen ze zich niet gehoord."

We moeten mensen niet proberen in een mal te duwen zodat ze binnen de norm passen.

Op jonge leeftijd zou er veel meer aandacht moeten zijn voor zelfkennis. Daarom ontwikkelde Agterberg een nieuwe methodiek voor jongeren, *Jouw Autisme*, die hen helpt bij het leren begrijpen wie ze zijn en wat ze kunnen. "We moeten mensen niet proberen in een mal te duwen zodat ze binnen de norm passen. Iedereen heeft wel eens hulp nodig in het leven. Als we vanuit die gedachte vertrekken, is er zoveel meer mogelijk."

De batterij raakt sneller leeg

Dat ziet ook Karen van Tilborg, autismecoach bij Boba, een organisatie die mensen met autisme vanuit huis begeleidt naar een zo zelfstandig mogelijk leven. "Een van mijn cliënten ging voor het eerst naar de middelbare school, ontzettend spannend voor haar. Toen zijn we samen de route naar school gaan fietsen, om te kijken wat we allemaal tegenkwamen. Op school zijn veel prikkels, dan kan het gebeuren dat zo'n fietstochtje daarna misgaat. De batterij van mensen met autisme raakt nou eenmaal sneller leeg."

Boba begeleidt ook volwassenen met autisme. Zo heeft Van Tilborg een cliënt die moeite heeft met sociaal contact. "We hebben het gehad over het uitbreiden van je netwerk, hoe doe je dat? Wat is vriendschap en hoe vaak hoor je af te spreken met iemand? Vragen waar jij en ik niet over nadenken, maar voor mensen met autisme heel ingewikkeld kunnen zijn. Vanuit Boba kunnen we ze vervolgens helpen een eerste stap te maken."

Autisme is geen stoornis

Agterberg juicht de aanpak van Boba toe. "Problemen waar mensen tegenaan lopen door hun autisme zijn vaak moeilijk te behandelen. Wat averechts werkt zijn, in mijn ervaring, de 'kamertjesbehandelingen'. Iemand die vastloopt krijgt in een kamertje een gesprek met een psycholoog en moet die kennis vervolgens toepassen in zijn eigen leven, op school of op werk. Terwijl die koppeling maken voor mensen met autisme vaak juist heel lastig is. Je kunt veel beter kijken naar wat iemand zelf kan doen en wat diegene kan vragen aan zijn omgeving."

Autisme is een kwetsbaarheid in de informatieverwerking. Als je weet wat jouw kwetsbaarheden precies zijn, kun je er heel goed mee leven.

Suzanne Agterberg, autismespecialist

Wat volgens Agterberg ook zou helpen, is als we stoppen met autisme een stoornis te noemen. "Autisme is een kwetsbaarheid in de informatieverwerking. Als je weet wat jouw kwetsbaarheden precies zijn, kun je er heel goed mee leven."

Door kinderen met autisme, en hun omgeving, handreikingen te geven, kunnen ze vaak prima meedraaien in het (reguliere) onderwijs. Hetzelfde geldt voor mensen met autisme op de werkvloer. "Een rustigere werkplek kan al helpen, een beter overzicht van de taken of misschien een koptelefoon die het omgevingsgeluid weg filtert", zegt Van Tilborg.

Soms lukken dingen niet

Van Tilborg zag laatst iets moois gebeuren bij een jongvolwassen cliënt die moeite had met sociaal contact en niet durfde te bellen. "Dat heeft ze nu een paar keer gedaan en ze krijgt steeds meer vertrouwen in zichzelf. Zo zie je dat het werk wat wij doen echt effect heeft."

Op die manier kan uitval op latere leeftijd misschien voorkomen worden. Want jongeren met autisme ervaren vaak veel stress. Ze lopen vast in hun studie, hebben geen idee hoe ze zich moeten redden in het volwassen leven. Ook dan is er nog veel mogelijk, zegt Van Tilborg. "Soms lukken dingen inderdaad niet, je moet wel realistisch blijven. Maar wat is je plan B, wat ligt er nog meer binnen de mogelijkheden?"